



عنوان و نام پدیدآور: فرهنگ جامع سیره معصومین (علیهم السلام) / محمود شریفی... [و دیگران].

مشخصات نشر: قم: معروف، ۱۳۹۰-

مشخصات ظاهری: ۲ ج.

شابک: دوره: ۰-۹۴-۸۲۷۵-۹۶۴-۹۷۸-۲۵۰۰۰ ریال: ج-۲: ۰-۶-۶۶۱۲-۶۰۰-۹۷۸-

ج-۳: ۰-۹۵-۸۲۷۵-۹۶۴-۹۷۸-۲۵۰۰۰ ریال: ج-۴: ۰-۳-۴۲-۶۶۱۲-۶۰۰-۹۷۸-

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: فهرست نویسی براساس جلد سوم.

یادداشت: مولفان محمود شریفی، محمود مدنی، محمود لطیفی، حسین سجادی تبار، محمود

احمدیان.

مندرجات: ج-۱. حضرت محمد (صلی الله علیه و آله) - ج-۲. حضرت علی (علیه السلام) - ج-۳. سیره حضرت فاطمه زهرا،

امام حسن مجتبی، امام حسین سیدالشهدا، امام سجاد (علیه السلام) - ج-۴. سیره زندگی امام باقر، امام

جعفر صادق، امام موسی کاظم (علیه السلام).

موضوع: چهارده معصوم -- سرگذشتنامه

رده بندی کنگره: ۰۳۱۳۹۰/ف۳۶/۳۶

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۵

شماره کتابشناسی ملی: ۲۳۰۱۴۹۸

عنوان:	فرهنگ جامع سیره معصومین (علیهم السلام) / جلد دوم
مؤلفان:	محمود شریفی و دیگران
مترجم:	محمود لطیفی
ناشر:	معروف
شمارگان:	۵۰۰ نسخه
نوبت چاپ:	اول / ۱۳۹۷
چاپخانه:	بوستان کتاب / قم
قیمت دوره:	۱۶۰/۰۰۰ تومان
شابک:	جلد دوم: ۰-۷۰-۶۶۱۲-۶۰۰-۹۷۸-۲۵۰۰۰ دوره: ۰-۹۴-۸۲۷۵-۹۶۴-۹۷۸-



قم | خیابان مصلاي قدس | پلاک ۶۸۲ |

تلفکس: ۰۲۵ ۳۲۹۲۶۱۷۵ | تلفن: ۰۲۵ ۳۲۹۳۹۱۴۰

تمامی حقوق برای ناشر محفوظ می باشد



رہنگ جامع

سیرہ زندگی:

امیر المؤمنین امام علی بن ابیطالب ع

محمود شریفی | سید محمود مدنی | محمود لطیفی | سید حسین سجادی تبار | محمود احمدیان

ترجمہ: محمود لطیفی



فهرست مطالب

فصل اول:

نام ها و ویژگیهای فردی آن حضرت

سخن سلونی حضرت ۶۴

آگاهی از شهادت خود ۶۶

آیت بزرگ الهی و خبر سترگ ۶۷

فضایل علمی آن حضرت ۶۸

مظلومیت آن حضرت ۷۱

فضایل شیعه علی علیه السلام ۷۲

گرفتاری و امتحان شیعیان ۷۳

در مورد یاران حضرت مهدی علیه السلام ۷۵

سیره سیاسی امیرالمؤمنین علیه السلام ۷۶

اصول سیاست علوی ۷۶

شرطة الخمیس ۸۹

برنامه روزانه آن حضرت ۹۰

مرزهای ممنوعه در سیاست علوی ۹۰

تقیه آن حضرت ۱۰۶

گلایه های آن حضرت ۱۰۶

زندگانی حضرت در زمان حکومتش ۱۱۸

رفتار آن حضرت با کارگزاران ۱۳۳

سیره آن حضرت در اداره بیت المال ۱۴۱

• نام ها و لقب های آن حضرت ۱۵

شمایلی نیکوی حضرت ۲۸

فصل دوم: اصول عقاید

• باب توحید ۳۷

پیشگامی در اسلام و ایمان ۳۷

معرفت و یقین او به خدا ۴۱

• باب نبوت ۴۴

پیروی از پیامبر اسلام و رهنمودهای او .. ۴۴

نویسنده ویژه پیامبر ۵۰

شیوه صلوات بر پیامبر ۵۱

• باب امامت ۵۳

جایگاه ولایت ۵۳

علم حضرت ۵۴

آگاهی از غیب و حوادث آینده ۶۲

دعای آن حضرت در وقت اندوه	۱۷۷
دعای آن حضرت در حوادث ناگوار	۱۷۹
تعویذهای آن حضرت	۱۷۹
استخاره‌های آن حضرت	۱۸۱
دعاهای آن حضرت در صبح و شام ...	۱۸۱
دعای آن حضرت در دهه ذی حجه ...	۱۸۵
دعای آن حضرت به هنگام رؤیت هلال	
مه	۱۸۶
دعای آن حضرت به هنگام شنیدن صدای	
رعد	۱۸۸

فصل چهارم: اخلاق و آداب

• بخش اخلاق	۱۸۹
الف: کلیات	۱۸۹
ب: مفردات اخلاق	۲۵۸
۱- ادب	۲۵۸
۲- آرزو	۲۵۸
۳- توبه	۲۵۹
۴- خوش اخلاقی	۲۵۹
۵- حق دانشمندان	۲۶۰
۶- رازینی و مشورت	۲۶۱
۷- آزرم	۲۶۱
۸- سخت‌گیری در راه خدا	۲۶۱
۹- خشنودی و خشم	۲۶۸
۱۰- زهد در دنیا	۲۶۸
۱۱- ناسزاگویی	۲۷۸
۱۲- بخشش	۲۷۹
۱۳- پرده پوشی	۲۷۹

انتقادهای دشمنان بر آن حضرت	۱۴۷
• باب معاد	۱۵۰
نترسیدن از مرگ	۱۵۰

فصل سوم: عبادت، قرآن و ذکر

• بخش عبادت	۱۵۳
شبهتگی در عبادت	۱۵۳
عبادت خالصانه	۱۵۵
پرستش و بیم	۱۵۶
شب‌های ممتاز سال	۱۵۹
• بخش قرآن	۱۶۱
افتخار به قرآن کریم	۱۶۱
داناترین قاری قرآن	۱۶۱
قرائت آیه الکرسی	۱۶۲
قرائت قرآن به هنگام زلزله	۱۶۴
محبوب‌ترین آیات	۱۶۴
دعای ختم قرآن	۱۶۵
تکریم قرآن	۱۶۵
امربه خواندن قرآن	۱۶۵
• بخش دعا و ذکر	۱۶۶
مرد دعا	۱۶۶
اصرار نداشتن در دعا	۱۶۶
ادب در دعا	۱۶۷
دعاهای امیرالمؤمنین (علیه السلام)	۱۶۸
مناجات‌های آن حضرت	۱۷۴
استغفارهای آن حضرت	۱۷۷
تسبیحات آن حضرت	۱۷۷

۳۲۱	نقش انگشتی آن حضرت	۲۸۰	۱۴- دلیری
۳۲۴	باب وشش	۲۹۹	بردباری
۳۲۴	ویژگی های لباس آن حضرت	۳۰۲	صداقت
۳۲۸	جامه زمستانی	۳۰۶	در مذمت ستم
۳۲۹	رنگ لباس	۳۰۶	عفاف و پاکدامنی
۳۳۰	لباس های ویژه آن حضرت	۳۰۶	عفو و گذشت
۳۳۲	عمامه آن حضرت	۳۰۹	خرد و حکمت
۳۳۳	کلاه آن حضرت	۳۱۱	علم و دانش
۳۳۴	رداو پیراهن آن حضرت	۳۱۲	بهره گیری از فرصت ها
۳۴۱	دعای آن حضرت هنگام وشیدن لباس	۳۱۲	قناعت
۳۴۳	لنگ آن حضرت	۳۱۳	خودداری از آزار مردم
۳۴۵	کفش و نعلین آن حضرت	۳۱۳	کسالت و سستی
۳۴۵	پا برهنه رفتن	۳۱۳	نعمت الهی
۳۴۶	دعا در وقت خواب	۳۱۴	هیبت و شکوه
۳۴۸	خواب یش از نماز عشا	۳۱۴	• بخش آداب
۳۴۹	باب خوراکی ها و نوشیدنی ها	۳۱۴	باب نظافت و پاکیزگی
۳۴۹	دعای سر سفره	۳۱۴	ستردن مو
۳۵۰	غذاهای ناپسند نزد آن حضرت	۳۱۵	شستشوی دست
۳۵۲	برکت ترید	۳۱۵	مسواک نمودن
۳۵۲	خوردن از آب وضو	۳۱۵	خلال دندان و شستن دهان
۳۵۳	آشامیدن آب	۳۱۶	باب زینت
۳۵۳	آب باران	۳۱۶	عطر زدن
۳۵۴	شیره انگور	۳۱۶	سرمه زدن
۳۵۴	خمیر نان	۳۱۶	رنگ مو پخضاب نمودن
۳۵۴	الک نمودن آرد	۳۱۸	انتخاب انگشتی
۳۵۵	نیم خورد گربه	۳۱۸	به دست راست نمودن انگشت
۳۵۵	نان و نان خورش آن حضرت	۳۲۰	انگشتی بردست چپ نمودن

۳۷۲	سلام آن حضرت بر مردم	۳۵۶	سرکه و روغن
۳۷۳	دیدار دوستان	۳۵۷	میوه‌ها
۳۷۴	رعایت حقوق برادران	۳۵۷	انگور
۳۷۵	إخاف المؤمن	۳۵۸	انار
۳۷۵	ترسانیدن مؤمن	۳۵۸	خریزه
۳۷۵	دوستی‌های ناستوده	۳۵۹	سبزیجات
۳۷۶	نشستن در بالای مجلس	۳۵۹	صعتر-پاوشن
۳۷۷	اصلاح میان افراد	۳۵۹	کژاژ پتوه
۳۷۷	عیادت بیمار	۳۶۰	قارچ
۳۷۸	رسیدگی به بیچارگان	۳۶۰	بادرنجوبه
۳۷۸	تکریم نیازمند	۳۶۰	کدو
۳۷۹	معاشرت با برخی افراد	۳۶۱	باب مسکن و سواری و سفرو
۳۷۹	معاشرت با پیامبر خدا ﷺ	۳۶۱	تصویر در خانه
۳۸۷	دیدارهای ویژه	۳۶۱	ساعت سفر
۳۹۰	نوشتن وحی	۳۶۱	دعای سفر
۳۹۱	جایگاه ویژه علی علیه السلام	۳۶۲	دعای او به هنگام لغزش مرکب
۳۹۵	اداکننده وام‌های پیامبر	۳۶۳	مرکب آن حضرت
۳۹۵	همراه با پدر	۳۶۳	ناپسند شمردن دشنام به حیوانات
۳۹۶	با فرزندان	۳۶۳	نوشانیدن شراب به حیوانات
۳۹۷	همراه با یاران و معاصران	۳۶۴	باب معاشرت
۳۹۸	با رشید هجری	۳۶۴	معاشرت با خانواده
۳۹۹	با میثم تمار	۳۶۴	دعا برای خانواده
۴۰۳	با اکتل بن شماخ	۳۶۴	ازدواج با فاطمه علیها السلام و زندگی با او
۴۰۴	با عثمان	۳۷۰	دعا برای فرزندان
۴۰۵	با نافع مخدج	۳۷۱	آموزش دعا به فرزندان
۴۰۵	با اشعث	۳۷۱	معاشرت با مردم
		۳۷۱	مهربانی با تهیدستان

فصل پنجم: احکام فقهی

۴۱۸	تلقین محتضر.....	۴۰۷	• بخش عبادات.....
۴۱۹	نماز میت.....	۴۰۷	باب طهارت.....
۴۲۰	نماز بر جنازه کودک.....	۴۰۷	۱. مقدمات طهارت.....
۴۲۱	نماز بر چندین میت.....	۴۰۷	ادب و حیاء در قضاء حاجت.....
۴۲۲	تشییع جنازه.....	۴۰۸	دعا به هنگام قضای حاجت.....
۴۲۳	کندن گور.....	۴۰۹	قاعده طهارت.....
۴۲۳	دعا به هنگام ریختن خاک بر گور.....	۴۰۹	۲. وضو.....
۴۲۳	زیارت اهل قبور.....	۴۰۹	آماده شدن برای وضو.....
۴۲۴	باب نماز.....	۴۱۰	وضو برای هر نماز.....
۴۲۴	۱. مقدمات نماز.....	۴۱۰	اسباب وضو.....
۴۲۴	آماده شدن برای نماز.....	۴۱۰	آب وضو.....
۴۲۵	اتاق ویژه برای نماز.....	۴۱۱	کیفیت وضو.....
۴۲۶	نماز بر روی شتر.....	۴۱۲	مسح بر روی کفش.....
۴۲۶	فضیلت مسجد.....	۴۱۳	یاری گرفتن در وضو.....
۴۲۷	دعا به هنگام ورود به مسجد.....	۴۱۴	حوله ویژه برای وضو.....
۴۲۸	مکروهات مساجد.....	۴۱۴	دعا به هنگام وضو.....
۴۲۸	مسجد النبی صلی الله علیه و آله	۴۱۵	دعای پس از وضو.....
۴۲۸	مسجد کوفه.....	۴۱۶	۳. غسل.....
۴۳۰	وقت نماز.....	۴۱۶	موجبات غسل.....
۴۳۱	وقت نافله.....	۴۱۷	غسل های مستحبی.....
۴۳۱	قبله.....	۴۱۷	غسل جمعه.....
۴۳۲	اذان و اقامه.....	۴۱۷	غسل روز عرفه.....
۴۳۳	سجده میان اذان و اقامه.....	۴۱۷	غسل برای نشاط در عبادت.....
۴۳۳	آغاز نماز.....	۴۱۸	غسل حجامت.....
۴۳۵	۲. آداب نماز و کیفیت و اقسام آن.....	۴۱۸	غسل به هنگام بیرون آمدن از حمام.....
۴۳۵	بلند کردن دست ها برای تکبیر.....	۴۱۸	۴. احکام اموات.....
۴۳۶	گفتن بسم الله.....		

نماز استسقاء	۴۷۳	آهسته و بلند خواندن نمازها	۴۳۶
نمازهای مستحبی	۴۷۴	خواندن سوره توحید	۴۳۷
نمازهای ویژه آن حضرت	۴۷۷	قرائت سوره در نماز	۴۳۸
نافله ظهر	۴۷۸	رکوع	۴۴۰
نماز شب	۴۷۸	سجده و جلسه استراحت	۴۴۰
نماز شب عید فطر	۴۸۱	ذکر در هنگام قیام	۴۴۲
مبطلات نماز	۴۸۳	قنوت	۴۴۳
باب روزه	۴۸۳	تشهد	۴۴۴
رفتن برای دیدن ماه	۴۸۳	سلام نماز	۴۴۵
روزه‌های مستحب	۴۸۴	۳. تعقیبات نمازهای یومیه	۴۴۶
روزه ماه رجب	۴۸۵	تعقیب نماز صبح	۴۴۸
مبطلات روزه	۴۸۵	دعای مشهور صباح	۴۵۰
افطار آن حضرت	۴۸۵	دعاهای بین الطلوعین	۴۵۱
باب زکات	۴۸۶	تعقیبات نماز ظهر	۴۵۱
صدقات آن حضرت	۴۸۶	تعقیبات نماز عشا و دیگر نمازها	۴۵۳
شرط بهره‌مندی از صدقه	۴۸۷	سجده شکر	۴۵۳
وام و زکات	۴۸۷	نماز جماعت	۴۵۷
زکات فطره	۴۸۷	نماز در حال سفر	۴۵۸
باب حج	۴۸۸	حدّ سفر	۴۵۸
پوشش کعبه	۴۸۸	نافله در سفر	۴۵۹
نخوابیدن در مکه	۴۸۸	نماز خوف	۴۵۹
کراهِت اجاره خانه‌های مکه	۴۸۸	نماز جمعه	۴۶۰
نیابت در حج	۴۸۹	فضیلت نماز جمعه	۴۶۰
امربه حج تمتع	۴۸۹	آداب نماز جمعه	۴۶۱
حج زن بدون محرم	۴۹۰	خواندن جمعه و منافقون	۴۶۴
محرمات احرام	۴۹۰	نماز عید	۴۶۴
دراهِ مکه	۴۹۱	کیفیت نماز عید	۴۶۵

روش او در نبرد جمل و صفین ۵۲۹	ورود به حرم ۴۹۲
نبرد صفین ۵۳۶	طواف ۴۹۲
لباس آن حضرت در صفین ۵۳۸	استلام حجر الاسود ۴۹۳
نبرد نهروان ۵۳۹	استلام رکن یمانی ۴۹۳
تقسیم غنائم جنگی ۵۳۹	دعا بر سر کوه صفا ۴۹۳
اجازه از اهل ذمه - ادب در برابر دیگران ۵۴۰	رمی جمره ۴۹۴
باب امر بمعروف ونهی از منکر ۵۴۱	ویژگی های قربانی ودعای آن ۴۹۴
تبلیغات عمومی ۵۴۱	استفاده از شتران قربانی ۴۹۵
پندهای آن حضرت ۵۴۳	قربانی امیر برای علی (علیه السلام) ۴۹۶
آموزش دعا ۵۵۳	قربانی از طرف امیر ۴۹۷
بخشنامه های اقتصادی و بازار ۵۵۴	فرستادن قربانی ۴۹۸
باب تولی و تبیی ۵۶۸	ذبح غیر مسلمان ۴۹۹
• بخش معیشت، معاملات و قراردادهای ۵۶۹	بدل قربانی ۴۹۹
۱. تجارت و معیشت ۵۶۹	فاصله بن دو عمره ۵۰۰
تلاش در ی روزی ۵۶۹	باب جهاد ۵۰۱
کرایه محل کسب ۵۷۳	سابقه آن حضرت در جهاد ۵۰۱
هشدار از آلودگی در بازار و سوگند در ۵۷۳	انگیزه های او در جهاد ۵۰۲
معامله ۵۷۳	دوری از سستی و سازش ۵۰۵
نهی از سوگند در معامله ۵۷۳	هشیاری او در میدان نبرد ۵۰۷
آگاهی از احکام شرعی تجارت ۵۷۴	نیرنگ در نبرد ۵۱۰
دخالت در معامله دیگران ۵۷۴	فرار از میدان نبرد ۵۱۰
معامله با قولنامه ۵۷۴	سیره نظامی آن حضرت ۵۱۱
حرام خوری ۵۷۵	دعاهای آن حضرت در میدان نبرد ۵۱۳
فروش جنین چارپایان ۵۷۵	دعای آن حضرت در مسیر نبرد ۵۱۵
فریب کاری در عرضه کالا ۵۷۵	توصیه های آن حضرت به هنگام نبرد ۵۲۰
خرید و فروش چك ۵۷۶	در رکاب امیر خدا ۵۲۴
معاوضه گوشت با حیوان زنده ۵۷۶	رحم دار رسول خدا (صلی الله علیه و آله) ۵۲۶

۵۷۶ فروش خرما به رطب	۴. حقوق ۵۹۱
۵۷۷ فروش خرما به خرما	آزاد نمودن ۵۹۱
۵۷۸ مضاربه	کفاره سوگند ۵۹۲
۵۷۸ مشارکت با غیر مسلمان	گمشده ۵۹۲
۵۷۸ حریم چاه	ضمان کارگر ۵۹۳
۵۷۹ آباد کردن زمین های بایر	ضامن نبودن حمامی ۵۹۵
۵۷۹ ۲. صید و ذبح حیوان	ضمانت سواره ۵۹۶
۵۷۹ صیدهای حلال	ضمان اشیاء تلف شده توسط حیوان .. ۵۹۶
۵۸۰ صید ملخ و ماهی	باب وصایا و ارث ۵۹۸
۵۸۱ ذبح حیوانی مقابل حیوانی دیگر	رعایت حقوق وارث ۵۹۸
۵۸۱ سربردن حیوان	وصیت در لحظه احتضار ۵۹۸
۵۸۲ ذبح حیوان توسط زن	تقسیم ارث ۵۹۸
۵۸۲ ذبح حیوان توسط اهل کتاب	افزایش نداشتن سهام ارث ۶۰۰
۵۸۳ ۳. ازدواج و طلاق	ارث برادر و جد ۶۰۱
۵۸۳ زمان مناسب عقد	ارث همسر ۶۰۱
۵۸۳ کمترین مقدار مهریه	ارث همسر از دیه ۶۰۱
۵۸۳ ازدواج موقت	افزوده های سهام ارث ۶۰۲
۵۸۴ خطبه عقد	تقدّم خویشان بر موالی ۶۰۲
۵۸۵ زنان محرم	ارث خنثی ۶۰۳
۵۸۶ عیب های مجوز فسخ نکاح	ارث مجوسی ۶۰۴
۵۸۷ مکروهات ازدواج	ارث بردن مسلمان از مشرک ۶۰۵
۵۸۸ شیردادن کودک	ارث ملاعنه و شبهه ۶۰۶
۵۸۸ طلاق پس از عقد	ارث بی وارث ۶۰۷
۵۸۹ عده طلاق	باب قضاء و شهادات ۶۰۸
۵۹۰ طلاق خلع	پداوری و گواهی) ۶۰۸
۵۹۰ ایلاء	۱. داوری ۶۰۸
۵۹۱ زمان لعان	دانش قضایی آن حضرت ۶۰۸

۶۲۶ شتاب در اجرای حد	۶۱۰ داوری به حق
۶۲۷ ترتیب در اجرای حد	۶۱۱ داوری به شیوه پیامبران
۶۲۷ تعطیل نمودن حدود	۶۱۲ تغییر نیافتن حکم
۶۲۸ شیوه حد زدن	۶۱۳ توجه به نخستین اقرار
۶۲۹ حد مرتد	۶۱۳ اعتماد ننمودن به نوشته
۶۳۱ حد دزد	۶۱۳ داوری در مورد مقتول
۶۳۱ کیفیت بریدن دست دزد	۶۱۴ موارد قرعه
۶۳۷ شرایط بریدن دست دزد	۶۱۵ موارد زندان
۶۳۸ کشتن رهن	۶۱۷ هزینه زندانیان
۶۳۸ حد قذف	۶۱۸ بردن زندانیان برای نماز جمعه
۶۳۹ حد دوم جنس در يك لحاف	۶۱۸ ۲. گواهی ها و شهادات
۶۴۰ حد زنا	۶۱۸ گواه برگواه
۶۴۱ حد لواط	۶۱۹ گواهی اجیر
۶۴۱ حد مسکرات	۶۲۰ گواهی زنان
۶۴۳ حد شراب نوشیدن اهل کتاب	۶۲۱ گواهی غیر مختون
۶۴۴ حد جادوگری	۶۲۱ گواهی ستمگران بر حیوانات
۶۴۴ کیفر تبعید	۶۲۲ گواهی ناسزاگو
۶۴۵ باب دیات و قصاص	۶۲۲ گواهی دروغ
۶۴۵ مقدار دیه کامل	۶۲۳ گواهی در دین (امور مالی)
۶۴۵ مدت اداء دیه	۶۲۳ گواهی در زنا
۶۴۶ موارد ثبوت دیه	۶۲۴ گواهی در دزدی
۶۴۷ خسارت كودك و دیوانه	۶۲۴ گواهی به دیدن ماه
۶۴۷ موارد قصاص	۶۲۵ گواهی به انحراف اعتقادی
	۶۲۵ گواهان و اجرای حد
	۶۲۵ سوگند دادن یهود و نصاری
	۶۲۶ سوگند دادن ستمگر
	۶۲۶ باب حدود و تعزیرات